

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту  
(найменування кафедри)

**РЕФЕРАТ**  
**кваліфікаційної роботи**  
**на здобуття освітнього ступеня бакалавра**  
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»  
(шифр та найменування спеціальності)  
за освітньою програмою професійного спрямування  
«Облік і аудит»  
(назва освітньої програми)

на тему «Облік і контроль товарів на прикладі торговельного підприємства  
ТОВ «СІЛЬПО-ФІЛЬДО»  
(назва теми)

**Виконавець:**

Студентка ФМОІТ

Агапова Анастасія Русланівна

(Прізвище, і'мя, по-батькові)

/підпис/

**Науковий керівник:**

Д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Лоханова Наталія Олексіївна

(Прізвище, і'мя, по-батькові)

/підпис/

ОДЕСА-2023

## ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

**Актуальність теми.** Сьогодні ми спотерігаємо негативні тенденції в економіці України, які спричинені впливом світової пандемії COVID-19, військовим вторгненням Російської Федерації на територію України, блокуванням морських та річкових портів, постійними перебоями електропостачання тощо. Всі ці фактори призводять до дестабілізації та невизначеності щодо подальшого функціонування багатьох суб'єктів господарювання, у т.ч. торговельних підприємств.

Все це обумовлює необхідність посилення процесу управління ефективністю діяльності підприємств через його облікову, контрольну та аналітичну функцію. Та враховуючи той факт, що оборотні активи, а саме товарні запаси, складають лівову частку активів торговельних підприємств, актуальності набувають питання обліку, контролю та аналізу цього активу.

Актуальність зазначених питань зумовили вибір теми кваліфікаційної роботи, завдання, об'єкту та предмету дослідження.

Питанням організації обліку та контролю запасів були присвячені праці таких вітчизняних вчених Бондаренко О.М., Куцика П.О., Лоханової Н.О., Медвідь Л.Г., Сиротенко Н.А., Тітаренко А.Д., Шевчук В.О., Шендригоренко М.Т., Хариневич-Яварської Д.О. та інших.

**Мета і завдання дослідження.** Метою кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра є дослідження теоретичних засад та діючої практики обліку товарів й розробка практичних рекомендації щодо поліпшення ефективності їх управління через облікову та контрольну функції.

Для вирішення поставленої мети поставлено такі **завдання**:

- дослідити сутність товарів як складової запасів, існуючі підходи до класифікації запасів та їх оцінки;
- розкрити порядок нормативного регулювання обліку товарів;
- розглянути особливості обліку товарних запасів відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності;
- надати загальну економічну характеристику ТОВ «СІЛЬПО-ФУД»;
- дослідити діючу практику обліку товарів на торговельному підприємстві;
- розробити рекомендації щодо поліпшення організаційно-методичного забезпечення обліку товарних запасів на ТОВ «СІЛЬПО-ФУД»;
- проаналізувати склад та структуру оборотних активів Товариства, оцінити ефективність їх використання;
- розкрити та оцінити діючу на товаристві систему контролю за станом та рухом товарних запасів.

**Об'єктом дослідження** є процес обліку, контролю та аналізу товарних запасів на торговельних підприємствах України.

**Предмет дослідження** є сукупність теоретичних та організаційно-методичних аспектів обліку, аналізу та контролю товарів на торговельному підприємстві ТОВ «СІЛЬПО-ФУД».

**Методи дослідження.** У процесі підготовки кваліфікаційної роботи було застосовано загально наукові та спеціальні методи наукового пізнання. Зокрема, індукції та дедукції, узагальнення, абсолютних та відносних величин, групування, графічний тощо.

**Інформаційна база дослідження** представлена нормативними та законодавчими актами України, Міжнародними стандартами фінансової звітності, Міжнародними стандартами аудиту, науковими працями вітчизняних науковців, статистичними даними, обліковою та звітною інформацією ТОВ «СІЛЬПО-ФУД».

**Структура та обсяг роботи.** Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (55 найменувань) та 1 додатку. Загальний обсяг роботи становить 172 сторінки. Основний зміст викладено на 63 сторінках. Робота містить 22 таблиць, 9 рисунків.

## ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У 1 розділі роботи «**Теоретичні аспекти обліку товарів**» розглянуті поняття, оцінка і класифікація товарів, нормативне регулювання товарів, облік товарних запасів у відповідності до МСФЗ.

У 2 розділі роботи «**Діюча практика обліку товарів у ТОВ «СІЛЬПО-ФУД»**» досліджені загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «СІЛЬПО-ФУД», особливості обліку товарів на підприємстві, напрями поліпшення організаційно-методичного забезпечення обліку товарних запасів.

У 3 розділі роботи «**Аналіз і контроль товарних запасів ТОВ «СІЛЬПО-ФУД»**» розкрито аналіз стану та використання оборотних активів ТОВ «СІЛЬПО-ФУД», дана оцінка системи внутрішнього контролю товарних запасів на підприємстві.

## ВИСНОВКИ

Основні висновки та рекомендації теоретичного та практичного характеру, отримані в результаті дослідження, полягають у такому:

1. За результатами дослідження економічної сутності економічної та облікової категорії «товар» встановлено, що змістовне наповнення економічної категорії є ширшим за її бухгалтерську інтерпретацію. Адже вона включає такі бухгалтерські категорії як то: виробничі запаси, готову продукцію та саме товари.

2. Окреслено основні види оцінок товарних запасів, які визначено національними стандартами бухгалтерського обліку. Наведено алгоритм дій щодо вибору методу оцінки запасів при їх вибутті.

3. Розглянуто нормативне регулювання запасів на методологічному, методичному та організаційному рівнях. Надано рекомендації щодо застосування у якості типових форм первинної документації зразки документів, які регламентовані для бюджетних установ та набули чинності з січня 2023 року, що обумовлено втратою чинності минулих форм первинних документів.

Окреслено переваги та перепони, що стоять на заваді процесу впровадження МСФЗ в Україні.

4. В процесі дослідження міжнародних вимог щодо обліку запасів окреслено порядок визнання собівартості запасів при їх надходженні. Особливу увагу приділено опису питання щодо визначення собівартості запасів у разі наявності суттєвого компоненту фінансування. Зокрема, здійснено розгляд рекомендації Міністерства фінансів України щодо визначення ставок дисконтування. Наведено перелік джерел інформації за їх ієрархією, які можна використовувати для визначення ставки дисконтування.

Розглянуто підхід щодо обліку витрат на транспортування та пакування, а саме до складу яких витрат їх необхідно включати: собівартості або витрат на збут.

1. Розкрито загальну інформацію про ТОВ «СІЛЬПО-ФУД» та наведено його організаційну структуру.

Здійснено динамічний аналіз показників Звіту про фінансовий стан та Звіту про фінансові результати. За результатами визначено, що за більшість показників має позитивну тенденцію. Зазначені динамічні зміни в кінцевому підсумку призвели до зменшення суми непокритого збитку у 2021 році на 1 231 699 тис. грн.

2. За результатом оцінки практики обліку товарів на ТОВ «СІЛЬПО-ФУД» заборгованості зроблено висновок про задовільний стан організаційно-методичного забезпечення обліку. Однак, при цьому було зазначено низку недоліків організаційного характеру та надано рекомендації щодо їх усунення.

3. Ні підставі аналізу облікової політики суб'єкта господарювання окреслено ряд елементів якими доцільно доповнити розпорядчий документ, а саме: класифікаційні групи запасів; поточні активи, які не відповідають визначенню запасів; методи оцінки вибуття запасів щодо розкриття періодичності визначення середньозваженої собівартості; порядок обліку та розподілення ТЗВ; та безоплатно отримані запаси.

4. Проведено аналізу розкриття інформації відповідно до вимог МСБО 2 «Запаси» та окреслено коло інформації, яка не розкрита у примітках до окремої фінансової звітності суб'єкта господарювання.

9. Проаналізовано склад, структуру оборотних активів Товариства та ефективність їх використання. Визначено прискорення оборотності

оборотних активів, що в кінцевому підсумку дозволило заощадити з обороту коштів на 638 884 тис. грн. Зазначено, що оборотність оборотних активів у 2021 році у порівнянні з попереднім періодом прискорилась на 3,16 дня, що відбулося за рахунок збільшення вартості реалізованої продукції на 9,72 дні, але було частково нівельовано через збільшення середнього залишку оборотних активів на 6,56 дні.

10. За результатами аналізу ефективності використання оборотних активів встановлено, що у 2021 році показники ефективності використання оборотних активів поліпшилися. А саме, чистий збиток зазнав скорочення на 1 268 059 тис. грн., віддача збільшилася на 0,19 пунктів та збитковість оборотних активів також зазнала позитивної тенденції – 9,97 в.п.

11. Досліджено систему внутрішнього контролю на ТОВ «СІЛЬПО-ФУД». Окреслено коло ризиків, які пов'язані з системою внутрішнього контролю щодо запасів, та заходів контролю у відповідь на оцінені ризики.

Розроблено та рекомендовано Товариству для застосування форму документа - матрицю заходів контролю щодо запасів, яка дозволяє визначити чи впроваджено заходи внутрішнього контролю у відповідь на оцінені ризики.

На нашу думку, наведені рекомендації щодо поліпшення організаційно-методичного забезпечення обліку товарних запасів на ТОВ «СІЛЬПО-ФУД» сприятиме покращенню ефективності управління оборотними активами та дозволить підвищити якість фінансової звітності.

## АНОТАЦІЯ

**Агапова А.Р.** «Облік і контроль товарів на прикладі торговельного підприємства ТОВ «СІЛЬПО-ФІЛЬДО»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою професійного спрямування «Облік і аудит».

*(назва освітньої програми)*

Одеський національний економічний університет. Одеса, 2023.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку і контролю товарів, зокрема поняття, визнання, оцінка і класифікація товарних запасів, порядок документального оформлення і обліку руху товарів.

Проаналізовано діючий стан обліку і контролю товарів на торговельному підприємстві, проведено аналіз складу і динаміки товарних запасів.

Запропоновано удосконалити систему внутрішнього контролю товарів на підприємстві.

**Ключові слова:** товари, запаси, облік, аналіз, контроль, аудит

## ANNOTATION

**Agapova A.R.** "The appearance and control of goods on the butt of the trade enterprise LLC "SILPO-FILDO"

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and Taxation» for the educational program «Accounting and auditing» *(title of the educational program)*

- Odessa National Economics University. Odessa, 2023.

In the work the theoretical aspects of the appearance and control of goods are described, the concept of understanding, recognition, assessment and classification of commodity stocks, the procedure for documenting and the appearance of goods.

An analysis was made of the production standard for the appearance and control of goods at the trade enterprise, an analysis of the warehouse and dynamics of commodity stocks was carried out.

It was requested to improve the system of internal control of goods at the enterprises.

**Keywords:** goods, stock, appearance, analysis, control, audit